



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1765**

**VD18 90118243**

§.1. Origo Expeditionum sacrarum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66255)



# DISSERTATIO VI.

## IN HISTORIAM ECCLESIASTICAM.

### §. I.

#### *Origo expeditionum sacrarum.*

Bella sacra per seculum XII. ac XIII. illustrem Historiæ Ecclesiasticæ partem faciunt, suntque inter præcipuas mutatæ disciplinæ causas. Illorum finem vidisti: spectemus etiam eorundem principium & progressum: Expeditionum sacrarum origo fuere peregrinationes in terram sanctam post Constantini regimen, inventam Crucem & instaurata loca sacra crebro susceptæ. Huc itum toto ex orbe Christiano pæne Imperii Romani finibus circumscripto, *3. Disc. §. 5.* *Hist. lib. XI. §. 32.* *Hist. Ecclesiast. Tom. XXI.* X plitu-



plitudo facile reddebat iter etiam ex Gal-  
lia, Hispania, cæterisque regionibus re-  
motissimis: & hæc libertas trecentos du-  
ravit annos, licet Occidentis Imperium  
corruerit; quoniam regna ex ejus fra-  
gmentis erecta barbaris quidem parebant,  
Christianæ tamen addicta fidei, & Rô-  
manis frequentata permanferant. Ma-  
gnam illam mutationem non ante septi-  
mum seculum fecere victores Arabes Mu-  
sulmanni a nobis religione, lingua, &  
moribus diversi. Nihilominus, cum Re-  
ligionis exercitium subjectis Christianis  
liberum relinquerent, permittebant per-  
egrinationes ac Hierosolymam versus  
ipsi faciebant, quam domum sanctam vo-  
cabant, & in singulari veneratione ha-  
bebant.

*Hist. lib. 41.  
§. 10. Añ.  
SS. Bened.  
to. 4. p. 502.*

Pergebant igitur Occidentis Chri-  
stiani Musulmannis subditi sacra Palæsti-  
næ loca visere, etsi ægrius quam antea:  
restantque nobis descripta quædam eo-  
rum itinera, ut illud Arculsi Episcopi Gal-  
lici ab Adamnano Abbate Hibernico re-  
latum exeunte seculo septimo. Hi per-  
egrinatores conspectam servitutem, qua  
pressi gemebant Orientis Christiani, suo  
in reditu tristibus verbis depingentes ex-  
ponebant, quam indigna res esset loca  
sacra in potestate hostium Christiani no-  
minis videre: & multa tamen secula  
trans-



transierunt, antequam illos liberandi gratia conatus aliquis caperetur.

Verum est: Imperatores Græci fere semper cum Musulmannis bello erant impliciti, sed ut generatim fines suos defenderent potius, quam ut speciatim Hierosolymam caperent. Gothi, Galli, Longobardi, cæterique populi Occidentis domini diu inter se & contra Græcos bella gesserant. Postea cogebantur tueri se a Musulmannis, qui modicum intra tempus longissime progressi, Hispania, magnaque Gallia parte occupata, in Sicilia posuere sedem, unde factis in Italiam excursionibus usque ad portas Romæ veniebant. Felices sibi videbantur, qui eos propulsabant: tantum aberat, ut bellum ultra maria in patrias ipsorum terras transferrent. Carolus Magnus tam potens, tantus bellator, tanto Religionis studio ardens, Saracenis arma non intulit nisi ad confinia Hispaniæ; eos in Oriente aggredi tam parum cogitans, ut foedus semper & amicitiam foveret cum Califa Aaron, qui clavem ad sanctum Sepulchrum ipsi miserat in signum liberæ peregrinationis. Caroli Magni iter in terram sanctam est fabula post expeditiones sacras inventa.

Tandem senescente seculo undecimo Christiani Occidentis junxerunt vires ad communem contra fidei hostes expeditionem,



nem, cujus author primarius fuerat Papa Gregorius VII. vir animosus, & vastis operibus designandis natus. Postquam de Christianis per ethnicos, ac praesertim per Turcas Seliucidas, qui nuper in Asia sedem fixerant, in Oriente oppressis tristes nuncios dolens acceperat, concitatis in illos Occidentis Principibus, de quinquaginta millium exercitum, de quo securus erat, in hostes,

*Hist. lib. 42.*

*§. 14. Greg.*

*l. 2. ep. 31.*

ut in quadam ad Imperatorem Henricum epistola testatur, ipse volebat ducere, cum negotia propria & magis urgentia hoc ejus propositum impedierunt, post viginti annos ab Urbano II. executioni mandatum. Harum expeditionum praeludia dabantur: nam peregrinatores bene armati, magno numero & catervatim Terram sanctam adibant.

*Hist. lib. 61.*

*§. 12.*

Exemplum illustre sunt illi septies mille Germani, qui hoc iter an. 1064. facientes tam fortiter contra praedones Arabes se defendebant. Talis peregre euntium caterva erat parvus quidam exercitus, & sacri milites fuere solummodo peregrinatores congregati.

Præter præcipuas expeditionum sacrarum causas, quæ erant apertio viæ in Terram sanctam pro peregrinantibus, & Orientis Christianorum liberatio, non dubitò, quin Gregorius & Urbanus Saracenos perpetuo ab Italia prohibere, ac



in Hispania enervare cogitaverint, ubi eorum vires reapse post bella sacra semper imminutæ sunt. Denique Papa Ur-  
 to 10. conc. p. 515. D. Hist. lib. 59. §. 28. 41.  
 banus in quodam sermone suo alium ma-  
 gni momenti finem strictim indicat; qui  
 fuit extinctio bellorum peculiarium, qui-  
 bus Occidentis Domini amplius ducentis  
 annis continenter sese mutuo petebant.  
 Huc magis serviit militia sacra, quam *In-*  
*ducia Dei* pluribus a conciliis sub annum  
 1040 sancitæ pro suspendendis per cer-  
 tos hebdomadis dies factis hostilibus. Il-  
 la in ethnicos convertit vires, quas Chri-  
 stiani in suas ipsorum clades consume-  
 bant: eadem Nobilium nervos incidit, il-  
 los ad immensos sumptus inducens: sum-  
 mis interim Principibus ferendo primas,  
 auctoritatem paulatim suam instauran-  
 tibus.

Non video tunc quæsitum fuisse, an  
 hoc bellum esset justum: omnes ad Or-  
 tum & Occasum Christiani æqualiter id  
 pro certo sumebant. Veruntamen religio-  
 nis discrepantia non est sufficiens belli cau-  
 sa: & S. Thomas seculo XIII, quo expedi-  
 tiones sacræ frequentes etiamnum erant,  
 hunc in modum scripsit: Christiani non  
 debent ethnicos ad fidem amplectendam  
 cogere, sed impensis viribus eos, quando  
 possunt, impedire, ne religioni noceant,  
 seu persuasionibus suis, seu vexationibus  
 apertis. Unde Christiani, pergit, ethni-



cis sæpe arma merunt, non ut eos compellant ad recte credendum, sed ut eos inhi-beant, ne fidei obstaculum ponant. Hanc ob rationem Christiani Principes omni tempore crediderunt se habere jus protegendi Christianos externos a Dominiis oppressos. Ita Theodosius junior recusavit Persiæ Regi reddere Christianos Persas Romam profugos, eique bellum indixit, ut insectationem tolleret. Ex hoc genere fuit causa primæ expeditionis sacræ. Constantinopolitanus Imperator implorabat subsidium Latinorum contra formidabilem Turcarum Selinquidarum potentiam: & Orientis Christiani vehementius idem flagitabant per lamentabiles Patriarchæ Hierosolymitani litteras a Petro Eremita Urbano Papæ allatas.

Fatendum etiam bona fide, ad suscipiendas expeditiones sacras multum fecisse Christianorum alienationem a Muslimannis tanquam natione detestabili ac declaratis veræ religionis hostibus, suam ubivis terrarum per vim armorum instituere conantibus. Ne subditos quidem poterant assuefacere parendo sibi. S. Joannes Damascenus centum post annis, quam Imperium sibi vindicaverant, in eorum metropoli vivens Imperatorem Leonem Isaurum velut legitimum Principem suum alloquitur. Post annorum quin-

*Sotr. VII.*  
*hist. c. 18.*  
*Hist. lib. 24.*  
*§. 29. lib. 64.*  
*§. 31.*

*Hist. lib. 42.*  
*§. 19. Damasc. de*  
*Imag. or. 2.*  
*n. 12. to. 7.*  
*conc. p. 170.*  
*175. Hist. lib.*  
*44. §. 33.*



quingenta spatium Orientis Patriarchæ in suis ad septimum concilium generale epistolis pariter Imperatores Græcos agoscunt Dominos suos, & Principes Musulmannos vocant tyrannos execrabiles. Denique Christiani Hispaniæ medio seculo nono eis necdum assueverant, ut cernitur in S. Eulogio Cordubensi. Fateor, *Eulog. memor.* me non videre hic amplius primum Christianismi spiritum, nec illam perfectam submissionem erga Imperatores ethnicos per tria vexationum secula. Sed facta sunt certa nimium: & Christiani Principes Musulmannos bello captos non ut simplices hostes tractabant: experti sunt ii, quos Imperator Basilius Macedo jugulari iussit; & illi, quos morti addixere summi Pontifices Leo IV, Joannes VII, ac Benedictus VIII. *Vita Basil. u. 61. Anast. p. 14. Dittmar. p. 96.*

## §. II.

*Plena noxarum venia.*

Bellum sacrum haud solus Papa Urbanus, sed Concilium Claromontanum statuit coëuntibus toto ex Occidente Episcopis supra ducentos collectum, cui tam persuasum fuit Deum id velle, ut hoc in militarem pugnam ineuntium clamorem abierit. Grandis machina provehendæ rei & adigendis ad motum populis idonea erat plena noxarum poenarumque